Číslicový osciloskop a generátor programovatelného průběhu

Jakub Dvořák

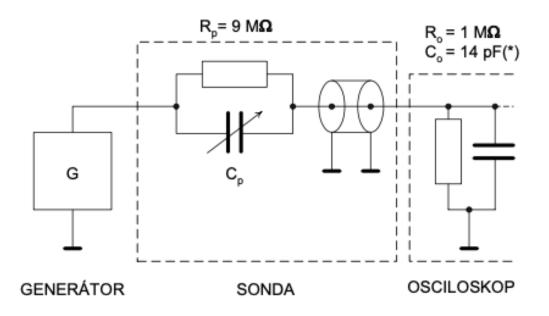
12.11.2020

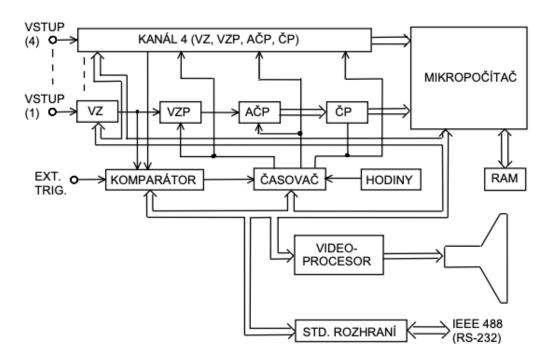
1 Úkol měření

- 1. a) Seznamte se s blokovým schématem číslicového osciloskopu na obr. 2 a funkčního generátoru na obr. 3.
 - b) Odvoď te vztah pro dosažení frekvenčně nezávislého přenosu obvodu pasivní frekvenčně kompenzované sondy 10:1 dle 1.
 - c) Pomocí generátoru programovatelného průběhu (1 kHz, 1 V , obdélník) proveď te kompenzaci modelu sondy 10 : 1, která je připojena ke vstupu osciloskopu CH1. Pro obě mezní polohy proměnného kondenzátoru ("překompenzovaná"/"podkompenzovaná" sonda) zakreslete pozorovaný průběh do sešitu a zjistěte jeho parametry (amplitudu, frekvenci, délku náběžné a sestupné hrany, příp. překmitnutí). Pro odečítání hodnot těchto parametrů využijte kurzory. Na druhém kanálu osciloskopu (vstup CH2) pozorujte a do sešitu zakreslete průběh téhož signálu snímaný profesionální sondou obdobných parametrů. Tuto sondu nekompenzujte.
 - d) Přepněte generátor do režimu, Burst". Změřte velikost překmitnutí signálu v případě "překompenzované" sondy. Pro optimální zobrazení průběhu využijte spouštění sestupnou hranou a vysvětlete režim osciloskopu "pre-trigger", ve kterém v tomto případě přístroj pracuje.

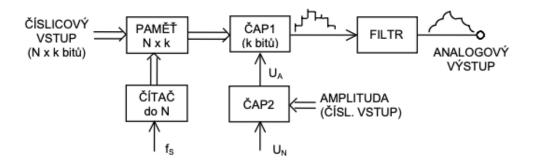
2 Schéma zapojení

Obrázek 1: Schéma zapojení

Obrázek 2: Blokové schéma číslicového osciloskopu

Obrázek 3: Blokové schéma generátoru programovatelného průběhu

3 Seznam použitých přístrojů

G Generátor funkcí Agilent 33220A, rozsah 20 MHz, rozlišení 14 bit, 20 MSa/s

P Přípravek s nastavitelným kondenzátorem

SONDA Profesionální sonda

OSCILOSKOP Osciloskop DSOX2002A, vstupní impedance 11 M Ω , 2 pF

4 Teoretický úvod

Při přenosu signálu dochází k parazitním jevům. Na vstupu osciloskopu najdeme tedy nejen vstupní odpor o hodnotě 1 $M\Omega$, ale také kapacitu o hodnotě dané výrobcem, zpravidla 15 pF. Při zvyšování

frekvence se nepřímo úměrně snižuje kapacitance vnitřního kondenzátoru a kondenzátoru je poté nižší napětí. Kompenzační kondenzátor v sondě je určen k tomu, aby se spolu s kapacitancí v osciloskopu snižovala i kapacitance v sondě. Výsledný dělič napětí bude mít v ideálním případě tedy stále stejný poměr. Pro výpočet hodnoty kapacity kompenzačního kondenzátoru v sondě můžeme použít následující vzorec:

$$\frac{R_p}{R_0} = \frac{C_0}{C_p} \to C_p = \frac{R_O}{R_p} \cdot C_0 = 1, 2 \ pF. \tag{1}$$

5 Naměřené hodnoty

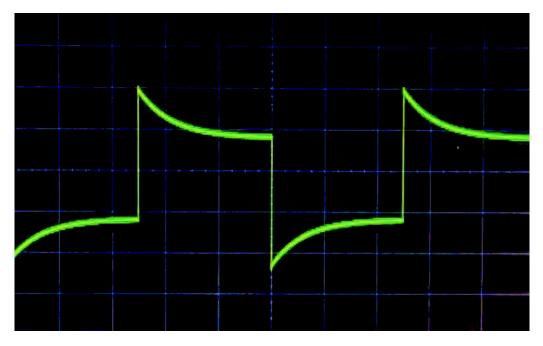
Naměřené hodnoty jsou zapsány v tabulce 1.

	Podkompezovaná	Překompenzovaná	Kompenzovaná
Sestupná hrana	15 ns	9 ns	15 ns
Vzestupná hrana	15,3 ns	9 ns	15,3 ns
Překmit	-	575 mV	35 mV

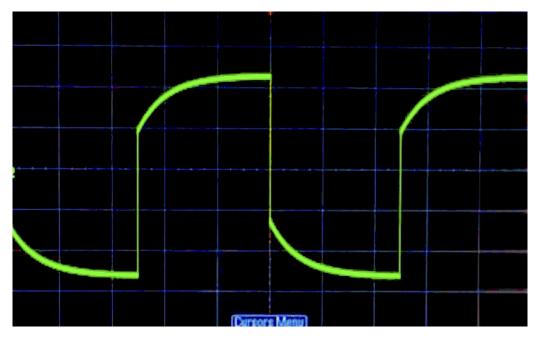
Tabulka 1: Naměřené hodnoty

BURST		
překmit	587 mV	

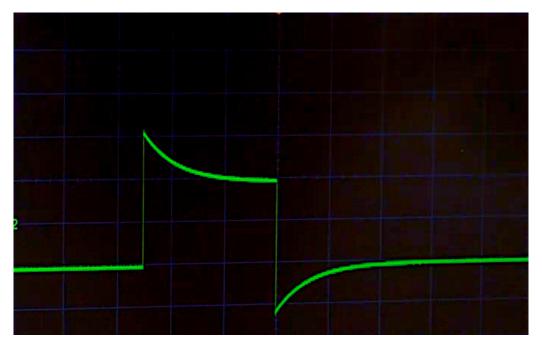
Níže jsou snímky obrazovky při měření jednotlivých stavů.

Obrázek 4: Překompenzovaná sonda

Obrázek 5: Podkompezovaná sonda

Obrázek 6: Režim Burst

6 Zpracování naměřených hodnot

Pro výpočet vztahu ze vzorce 1 použijeme následující způsob.

$$\hat{Z}_{p} = R_{p} \left\| \frac{1}{j\omega C_{p}} \frac{\frac{R_{p}}{j\omega C_{p}}}{R_{p} + \frac{1}{j\omega C_{p}}} \right\|
\hat{Z}_{0} = R_{0} \left\| \frac{1}{j\omega C_{0}} = \frac{\frac{R_{0}}{j\omega C_{0}}}{R_{0} \frac{1}{j\omega C_{0}}} = \frac{R_{0}}{R_{0}j\omega C_{0} + 1} \right\|
\frac{\hat{U}_{2}}{\hat{U}_{1}} = \frac{\hat{Z}_{p}}{\hat{Z}_{p} + \hat{Z}_{0}}
\hat{Z}_{1} = \frac{R_{1}}{R_{1}j\omega C_{1} + 1}
\hat{Z}_{2} = \frac{R_{2}}{R_{2}j\omega C_{2} + 1}
\frac{U_{2}}{U_{1}} = \frac{\hat{Z}_{2}}{\hat{Z}_{1} + \hat{Z}_{2}} = \frac{\frac{R_{2}}{R_{2}j\omega C_{2} + 1}}{\frac{R_{2}}{R_{2}j\omega C_{2} + 1} + \frac{R_{1}}{R_{1}j\omega C_{1} + 1}}$$
(2)

$$R_2\omega jC_2 = R_1\omega jC_1$$

$$\frac{R_2}{R_1} = \frac{C_1}{C_2}$$
(3)

7 Závěrečné vyhodnocení

Zjistili jsme, že při kompenzaci vstupní kapacity osciloskopu může dojít ke dvěma nechtěným stavům. A to k podkompenzaci a překompenzaci. Při podkompenzaci má sonda kapacitní charakter a dochází k integraci signálu, jak je zachyceno na obr. ?? . Při překompenzaci má sonda induktivní charakter, což je vidět na obrázku ??. Při módu Burst vysílá generátor funkcí n pulzů a při zvolení režimu pretrigger můžeme zachytit nejen změnu náběžné hrany, ale také část signálu. To díky tzv. kruhovému bufferu, který ukládá průběh signálu.

Seznam použité literatury a zdrojů informací

Seznam použitých internetových zdrojů

[1] Návod k laboratorní úloze